

§ 84

2023.1023

Budget 2024 och flerårsbudget

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att fastställa budget 2024 och flerårsplan. Beslutet översänds till medlemskommunerna för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Direktionen ska för varje år fastställa mål och budget för nästkommande år samt flerårsbudget. Innan beslut ska förslaget översändas till medlemskommunerna för samråd.

Budget 2024 och flerårsbudgeten är baserad på budgetberäkning 2024 och flerårskalkyl som antogs av direktionen 2022-09-26 § 64.

Budgetberäkning 2024 visade på att det utan åtgärder, inte var möjligt att nå en budget i balans. Därefter har Direktionen beslutat om att begära en höjning av taxorna för att skapa ekonomiska förutsättningar för en budget i balans. Överskottsålet bedöms dock inte kunna uppnås då taxehöjningen genomförs först den 1 april 2024 och således inte får effekt under hela året. Taxeökningen ger inte heller de ekonomiska förutsättningar för att återgå till normal servicenivå när det gäller skattefinansierad myndighetsutövning, besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig att få. För att kunna genomföra detta måste även medlemsbidraget höjas framöver.

Den budgeterade löneökningen är på 3%. I budgetförslaget beräknas samtidigt en uppräknings av lönekostnaderna med 3 % på årsbasis, vilket är nödvändigt för att kunna hantera eventuell löneglidning.

Övergripande mål för 2024

- Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll
- Tillsynen skall vara riskbaserad och främst vara förebyggande
- Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Mål för personal 2024

- Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.
- Alla medarbetare skall ges möjlighet till utveckling.

Finansiellt mål 2024

- Avgifter (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning.
- Överskottmål på 1,5% av omsättningen (ej möjligt att budgetera)

Budgetram 2024

- Budgetram för 2024 beräknas på en omsättning av 21,5 mkr.
- Ökad K-faktor med 4,3% (beräknad PKV index 2024)
- Medlemsbidrag med 169 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 4,3 % index taxeökning (1 122kr/1 390 kr) och från 1 april 2024 (1 236/1 526)

Under rådande förutsättningar kommer förbundet att kunna nå ett positivt budgetresultat på +34 tkr, samtidigt inte kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+331 tkr).

Budgetram 2025

- 1,1 % indexökning av medlemsbidrag, 171 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 1,1 % index taxeökning (1 246 kr/1 543 kr)

Budgetram 2026

- 2,3 % indexökning av medlemsbidrag, 175 kr/invånare, ökat invånarantal med 100 personer/kommun.
- 2,3 % index taxeökning (1 274 kr/1 578 kr)

För åren 2025 och 2026 beräknas miljöförbundet i princip kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen. Resultatet förväntas preliminärt uppgå till +401 tkr för år 2025 och +290 tkr för år 2026.

Ärendegång:

Agneta Sörensson (M) inkom med ett tilläggsyrkande med följande lydelse:

”Bakgrund: Det finns en stark efterfrågan från Svalövs kommun att, inom den ekonomiska ram, som utgörs av kommunernas medlemsavgift, få svar på remisser och erhålla utlåtanden inom miljöområdet, kopplat till bl a bygglov och andra ärenden där kommunen måste ta ansvar och som har en ingående miljöaspekt.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Söderåsens Miljöförbund är medlemskommunernas kompetens inom miljöområdet och kommunen ser det inte som möjligt att, utöver medlemsavgiften, köpa in ytterligare kompetens inom detta område. Då uteblivna svar från kommunernas miljöförvaltning (Söderåsens miljöförbund) riskerar att medföra diskussioner om miljöförbundets nytta, så riskerar detta att driva fram diskussioner om miljöförbundets framtida existens. Det är därför av stor vikt för miljöförbundet att möta denna efterfrågan och göra sig efterfrågad även för framtiden. Därför behövs ett förtydligande avseende detta inom ramen för beslut om budget 2024.

Yrkande:

Söderåsens miljöförbund skall svara på de remisser och översända de utlåtanden till medlemskommunerna som krävs för att dessa skall kunna möta sina krav och svara mot sina åtaganden mot kommuninvånare och företag.”

William Garpenholm (VF), Tonny Svensson (M), Kerstin Gustafsson Andersson (C), Kent Hamacek (VIP), Gunnar Edvardsson (KD) och Arne Silfvergren (S) yrkar avslag på detta yrkande.

William Garpenholm (VF), Tonny Svensson (M) Kerstin Gustafsson Andersson (C), Kent Hamacek (VIP) Gunnar Edvardsson (KD) och Arne Silfvergren (S) lämnar bifall till förslag om budget 2024 och avslag på detta yrkande.

Ordförande ställer fråga om tilläggsyrkandet ska bifallas eller avslås. Ordförande finner att tilläggsyrkandet avslås.

Underlag

Tjänsteutlåtande daterat 2023-11-23

Bilaga

Budget 2024

Expediering

Beslutet skickas till: Medlemskommunerna

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Datum
2023-11-23

Beteckning
2023.1023

Handläggare:
Charlotte Leander
0435-78 24 20
Charlotte.leander@smfo.se

Direktionen för
Söderåsens miljöförbund

Budget 2024 och flerårsbudget

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att fastställa budget 2024 och flerårsplan. Beslutet översänds till medlemskommunerna för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Direktionen ska för varje år fastställa mål och budget för nästkommande år samt flerårsbudget. Innan beslut ska förslaget översändas till medlemskommunerna för samråd.

Budget 2024 och flerårsbudgeten är baserad på budgetberäkning 2024 och flerårskalkyl som antogs av direktionen 2022-09-26 § 64.

Budgetberäkning 2024 visade på att det utan åtgärder, inte var möjligt att nå en budget i balans. Därefter har Direktionen beslutat om att begära en höjning av taxorna för att avgifter för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning, därigenom skapa ekonomiska förutsättningar för en budget i balans. Överskotts målet bedöms dock inte kunna uppnås då taxehöjningen genomförs först den 1 april 2024 och således inte får effekt under hela året. Taxeökningen ger inte heller att ekonomiska förutsättningar att återgå till normal servicenivå när det gäller skattefinansierad myndighetsutövning, besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få. För att kunna genomföra detta måste även medlemsbidraget höjas framöver.

Den budgeterade löneökningen är på 3%. I budgetförslaget beräknas samtidigt en uppräknig av lönekostnaderna med 3 % på årsbasis, vilket är nödvändigt för att kunna hantera eventuell löneglidning.

Övergripande mål för 2024

- Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll
- Tillsynen skall vara riskbaserad och främst vara förebyggande
- Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.

Mål för personal 2024

- Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.
- Alla medarbetare skall ges möjlighet till utveckling.

Finansiellt mål 2024

- Avgifter (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning.
- Överskottmål på 1,5% av omsättningen (ej möjligt att budgetera)

Budgetram 2024

- Budgetram för 2024 beräknas på en omsättning av 21,5 mkr.
- Ökad K-faktor med 4,3% (beräknad PKV index 2024)
- Medlemsbidrag med 169 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 4,3 % index taxeökning (1 122kr/1 390 kr) och från 1 april 2024 (1 236/1 526)

Under rådande förutsättningar kommer förbundet att kunna nå ett positivt budgetresultat på +34 tkr, samtidigt inte kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+331 tkr).

Budgetram 2025

- 1,1 % indexökning av medlemsbidrag, 171 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 1,1 % index taxeökning (1 246 kr/1 543 kr)

Budgetram 2026

- 2,3 % indexökning av medlemsbidrag, 175 kr/invånare, ökat invånarantal med 100 personer/kommun.
- 2,3 % index taxeökning (1 274 kr/1 578 kr)

För åren 2025 och 2026 beräknas miljöförbundet i princip kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen. Resultatet förväntas preliminärt uppgå till +401 tkr för år 2025 och +290 tkr för år 2026.

Charlotte Leander
Miljöchef/förbundschef

Bilaga

Budget 2024 och flerårsbudget

Expediering

Beslutet skickas till: Medlemskommunerna

§ 64

Dnr 2023.1023

Budget 2024 och flerårsbudget

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att översända förslag till mål och budget för år 2024 samt flerårsbudget 2025-2026 till medlemskommunerna för samråd. Ärendet planeras tas upp för diskussion och ställningstagande på medlemssamrådet under hösten.

Till detta beslut infogas en protokollsanteckning med anledning av det allvarliga läget.

Protokollsanteckning

”Direktionen för Söderåsens Miljöförbund ser med stor oro på de stora underskott som nu drabbar förbundet, redan innevarande budgetår och i kommande budget för 2024. Vi har förståelse för rådande ekonomiska läge i de fyra medlemskommunerna, men samtidigt ser vi att utan ägartillskott och taxehöjningar hotas förbundets långsiktiga existens”.

Sammanfattning

Miljöförbundet har vidtagit omfattande åtgärder för att kompensera för fördelningseffekter av OH-kostnader kopplat till att Bjuv lämnat samarbetet inom förbundet. Dessa åtgärder påverkar myndighetsutövningen negativt och innebär att miljöförbundet markant reducerar tiden för skattefinansierad myndighetstillsyn, service till företag och privatpersoner, slutar besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), upphör med att medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få samt upphör med att samverka med andra organisationer och myndigheter.

Trots vidtagna åtgärder kan inte en budget i balans eller som når överskottsmålet uppnås. Detta beror på flera samverkande faktorer utöver att Bjuv har lämnat och verksamheten krymper. Övergången till efterdebitering (som reducerar antalet avgiftsfinansierade timmar för verksamheter som tidigare årsdebiterats i förskott) samtidigt som taxan (timavgiften) generellt är underfinansierad, reducerar intäkterna jämfört med kostnaderna. Detta gör att trots verksamhetsåtgärder för att kompensera OH-kostnadsökningen inom det skattefinansierade området, blir den totala effekten ändå negativ.

Under rådande förutsättningar kommer förbundet inte att kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+313 tkr). Budgetberäkningen visar på ett underskott på 1 063 tkr vilket är 1 376 tkr under överskottsmålet.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Beskrivning av ärendet

Direktionen ska för varje år fastställa mål och budgetram för nästkommande år. Innan beslut ska förslaget översändas till medlemskommunerna för samråd.

Budget 2024 och flerårsbudgeten är baserad på förslag till budgetram 2024 och flerårsbudget som antogs av direktionen 9 maj 2023 § 36.

I verksamhetsplaneringen och budgetarbetet inför 2024 följer förbundet direktionens beslut angående förändrad ratio med målsättning 70/30. Miljöförbundet planerar för minskad skattefinansierat myndighetsarbete och service. Verksamhetsmässigt styr miljöförbundet i stället personalresurser till timdebiterad tillsyn motsvarande en ökning på ca 1 200 tkr enligt de beskrivna scenarierna i handlingsplanen för en ekonomi i balans. Därmed uppnås målet med den beslutade förändringen.

Samtidigt genomför förbundet en övergång till efterdebitering inom miljöbalkens område. Erfarenheter från livsmedelstillsynen under våren och sommaren 2023 visar tydligt en nedgång i möjligheten att debitera alla genomförda tillsynstimmar, en risk som också utredningen om efterdebitering lyfte fram. Miljöförbundet måste därför budgetera för lägre intäkter inom detta arbetsområde. Ett bortfall motsvarande 1 250 tkr.

Ett ytterligare problem för att få en ekonomi i balans är att kostnaden för varje tillsynstimme har ökat då OH-kostnaden fördelas på färre totala timmar i verksamheten. Detta innebär att förbundet inte får betalt för hela kostnaden då taxan inte höjs i motsvarande grad, det vill säga att den är underfinansierad. Detta gör att även varje avgiftsfakturerad timme också delvis är skattefinansierad.

Miljöförbundet deltar i Miljösamverkans Skånes samarbete om användandet och utvecklingen av nyckeltal för miljöförvaltningar. Av arbetet framgår att Söderåsens miljöförbund i jämförelse med andra miljöförvaltningar arbetar effektivt och har en god hushållning med tillförda skattemedel. De nya verksamhetsmässiga förutsättningarna med en krympande verksamhet jämfört med tidigare, ger vid handen sämre förutsättningar för effektiviseringar. Det förefaller därför orealistiskt att förvänta sig att det finns möjlighet till effektiviseringar som skulle kunna lösa de ekonomiska utmaningarna.

Handlingsplanens beräkningar visade på ett behov av att höja både medlemsbidrag och taxor (timavgift) med 6%. I ljuset av intäktsbortfallet kopplat till efterdebitering (utöver OH-kostnaden) bedöms taxorna i stället behöva höjas med 10% utöver index som kompensation. Då kan förbundet få en budget i balans som når överskottsmålet.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Samtidigt ger detta inte ekonomiska förutsättningar att återgå till normal servicenivå när det gäller skattefinansierad myndighetsutövning, besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få. För att kunna genomföra detta måste även medlemsbidraget höjas.

En höjning av taxan (timavgiften) med 10% utöver index år 2024 betyder en ökad timkostnad på 112 kr respektive 139 kr för miljö respektive livsmedel. Miljöförbundets timavgifter är låga jämfört med många andra miljöförvaltningar, särskilt inom miljöområdet. Inom livsmedelsområdet är, för miljöförbundets del, inställelsetiden/restiden inbakad i timpriset. Söderåsens miljöförbund är en av de miljöförvaltningar som har längst restid i genomsnitt i Skåne och därmed är det förväntat att timpriset inom livsmedel i jämförelse med andra kommuner är högre här.

Med tanke på utgångsläget där förbundet har förhållandevis lågt timpris, kommer förbundet sannolikt inte bli kostnadsledande i Skåne även med kraftiga taxehöjningar. Därtill delar flera andra miljöförvaltningar miljöförbundets utmaningar med en övergång till efterdebitering och minskade intäkter. Därmed kan det framåt förväntas större höjningar av timavgifterna också i flera andra kommuner om inte kommunerna väljer att skattesubventionera timavgiften. I bilderna nedan framgår miljöförbundets timavgifter för 2022 i jämförelse med andra. Teoretiskt har också gjorts en jämförelse med utfallet om avgifterna hade varit 10% högre redan 2022 och var "normalavgiften" hamnar 2024 samt vad en höjning med 10% skulle innebära.

Observera att jämförelsen med övriga kommuner fortfarande är på 2022 års nivå och att dessa har två års höjningar framför sig.

Övriga utmaningar/risker som förbundet ser inför år 2024 är att förbundet fortsätter att förlora kompetent personal. Övertaligheten efter att Bjuv lämnade förbundet var snabbt uttraderad, då fler anställda än den bedömda övertaligheten redan har valt att lämna förbundet. Här hänvisar man bland annat till att den omfattande reduceringen av skattefinansierad verksamhet, har varit ett skäl till att man vill lämna. Det vill säga att budgeten ställer höga krav på personalen att genomföra verksamheten med nya arbetssätt.

De mjuka värdena spelar en stor roll i detta. Stor del av yrkesstoltheten och arbetsglädjen försvinner när det inte finns ett ekonomiskt utrymme som ger möjlighet att vara del i ett större sammanhang och göra nytta genom att bidra till samhällsutveckling i kommunerna och ge stöd till företag och privatpersoner. Förbundet har inte råd med att medarbetare lämnar organisationen. Särskilt när förbundets budget vilar på en knivsudd eller värre, kan detta rendera ytterligare ansträngd ekonomi.

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Därtill för verksamhetsår 2023 befaras dessutom ett stort ekonomiskt underskott som ska återtass inom tre år. Med de nuvarande ekonomiska förutsättningarna förefaller detta återtagande som omöjligt utan ett ägartillskott.

Övergripande mål för 2024

- Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll
- Tillsynen skall vara riskbaserad och främst vara förebyggande
- Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.

Mål för personal 2024

- Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.
- Alla medarbetare skall ges möjlighet till utveckling.

Finansiellt mål 2024

- Avgifter (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning.
- Överskottmål på 1,5% av omsättningen.

Budgetram 2024

- Budgetram för 2024 beräknas på en omsättning av 20,9 mkr.
- Ökad K-faktor med 4,1 % (beräknad PKV index 2024)
- Medlemsbidrag med 169 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 4,1 % index taxeökning (1 120kr/1 387 kr)

Under rådande förutsättningar kommer förbundet inte att kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+313 tkr). Budgetberäkningen visar på ett underskott på 1 063 tkr.

Budgetram 2025

- 0,9 % indexökning av medlemsbidrag, 170 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 0,9 % index taxeökning (1 130 kr/1 400 kr)

Budgetram 2026

- 2,6 % indexökning av medlemsbidrag, 171 kr/invånare, ökat invånarantal med 100 personer/kommun.
- 2,6 % index taxeökning (1 159 kr/1 436 kr)

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

Inte heller för åren 2024 och 2025 beräknas miljöförbundet kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen. Resultatet förväntas preliminärt uppgå till - 1 448 tkr för år 2025 och -1 554 tkr för år 2026, vilket är 1 763 tkr respektive 1 877 tkr från överskottsmålet.

Ärendegång:

Kerstin Gustavsson-Andersson (C) yrkar på att detta beslut om förslag till mål och budget 2024 samt flerårsbudget ska gå vidare till medlemskommunerna. Beslutet ska gå i väg med en skarp protokollsanteckning.

Protokollsanteckning

”Direktionen för Söderåsens Miljöförbund ser med stor oro på de stora underskott som nu drabbar förbundet, redan innevarande budgetår och i kommande budget för 2024. Vi har förståelse för rådande ekonomiska läge i de fyra medlemskommunerna, men samtidigt ser vi att utan ägartillskott och taxehöjningar hotas förbundets långsiktiga existens”.

Kerstin Gustafsson Andersson (C) och Agneta Sörensson (M) yrkar bifall till förslaget.

Underlag

Tjänsteutlåtande daterat 2023-09-20

Bilaga

Budgetberäkning 2024

Expediering

Beslutet skickas till: Medlemskommunerna

—

Justerandes sign	Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	--	--------------------

DIREKTIONEN Verksamhet 2601

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
52	Arvoden m m förordervarda	382	393	405
68	Tele-datalok och postbefordran	3	3	3
71	Representation	13	13	14
72	Annonsering	0	0	0
76	Konferensbidrag	2	2	2
	Summa kostnader	415	427	440

REVISION, Verksamhet 2603

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
52	Arvoden	37	38	39
74	Övriga förmånade tjänster	105	106	108
	Summa kostnader	143	145	149

KLIMAT- OCH ENERGIÄNDVING Verksamhet 2604

Bas-konto	INÅKTÄR (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
3519	Driftbidrag från ställen	-578	-583	-576
	Summa kostnader	-578	-583	-576

MILJÖFÖRBUNDET

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
46	Kostnadsförskott	0	0	0
50	Lön för arbetad tid	316	304	320
51	Lön för arbetad tid, sjuk, semester	23	23	23
55	Traktamenten, bilersättning	19	19	19
56	Sociala avgifter	86	85	83
57	Personkostnader	19	19	19
64	Fabrikföremål/materiel	5	5	5
65	Kontormateriel och trycksaker	3	3	3
67	Div-förmånade tjänster	0	0	0
68	Tele-datalok och post	2	2	2
70	Transporter och resor	17	17	17
71	Representation	2	2	2
71	Konferensbidrag	47	47	47
74	Övriga förmånade tjänster, konsulter	12	12	12
76	Diverse kostnader utbildning m.m.	25	25	25
	Summa kostnader	578	563	576
	NETTOKOSTNADER	0	0	0

MILJÖFÖRBUNDET Verksamhet 2602

Bas-konto	INÅKTÄR (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
3111	Arvsavgift, miljö- och hälsoavgift	2 511	2 534	2 559
3112	Arvsavgift, kommande tillgång/Planerad kontroll	2 712	2 736	2 808
3113	Arvoden/Arvsoden, miljö- o hälsoavgift	1 716	1 731	1 776
3114	Arvoden/Arvsoden, kommande tillgång	101	102	105
3115	Tillgyn, tm deb. miljö- o hälsoavgift	4 202	4 240	4 350
3116	Tillgyn, tm deb. kommande tillgång	270	272	280
3117	Driftbidrag från kommun	-8 490	-8 449	-8 772
3121	Finansiering tillgyn ändring styrelse (TAS)	22	22	23
3123	Arvoden/Arvsoden försäljningstillgyn	85	86	88
3124	Tillgyn, tm deb försäljningstillgyn	39	39	40
3125	Arvsavgift försäljningstillgyn	264	267	294
3126	Arvsavgift försäljningstillgyn	-20	-20	-21
3194	Forskning och utveckling	-128	-129	-133
3231	Bilaga utbildningskostnader			
3699	Övriga utbildningskostnader			
	Summa kostnader	-20 284	-20 448	-20 982

MILJÖFÖRBUNDET Verksamhet 2602

Bas-konto	KOSTNADER (tkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
40	Inkop av anläggningstillgångar	124	125	129
41	Kärlavgifter - o underhållsmateriel	0	0	0
42	Kärlavgifter	800	800	811
47	Konferenskostnader	11	11	9
50	Lön arbetad tid	18 616	17 114	17 628

PRIV 2023-2026 (per 2024) Inåktär utgående enligt PVV o ny PVV

PRIV 2023-2026 (per 2024)	Inåktär utgående enligt PVV o ny PVV
1.006 2023 Öka PVV 6,6%	
1.041 2024 Öka PVV 4,1%	
1.009 2025 Öka PVV 0,9%	
1.005 2026 Öka PVV 2,6%	
1.030 (Totalt)	

Prisindex kommunal verksamhet PKV

År	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskriftskostnad	2,7	7,2	4,7	0,2	2,5
Vårarbetskriftskostnad	88,8%	84,1%	82,5%	82,5%	87,5%
Övrig förbrukning	10,0	4,6	2,5	2,6	2,7
Vår PVV o förbrukning	10,4%	11,5%	11,5%	11,5%	12,2%
Prisindex kommunal verksamhet PKV	4,9	6,6	4,1	0,9	2,6

Budget 2024 - SCB 31 okt 2022

Post	Invånare, ökn 50 pers	168,87938	168,69362	173,76336	179,67312
Swallow	14 530	2 443 655	2 460 901	2 524 782	2 610 650
Okändlunge	10 521	1 769 422	1 781 837	1 828 164	1 890 341
Prektorp	17 518	1 264 577	1 273 248	1 306 533	1 350 793
Klippan	17 911	3 012 272	3 033 407	3 112 276	3 218 125
Summa	59 480	8 489 928	8 549 395	8 771 574	9 069 899

51	Lön för ej arbetad tid, sjuk, semester			0	0	0
53	Övriga kontanta ersättningar			0	0	0
55	Kostnadsersättningar			0	0	0
56	Sociala avgifter			0	0	0
57	Förskotts-kostnader			0	0	0
57	Lokalförbrukningskostnader	668		634		692
81	Förbrukningskostnader o. entreprenader	45		46		47
82	Bränsle, energi, värme	68		68		70
64	Förbrukning inventarier och material	200		202		207
65	Kontormaterial och trycksaker	17		17		17
68	Tele-datalogi och postbetaldran	200		202		207
69	Hyra leasing - bilar, kaffin, kopiering	90		91		93
70	Transporter och resor	102		103		106
71	Personalkostnader, representation	124		125		129
72	Ajourner, lekam, information	10		10		10
73	Förskottsavgifter och löskostnader	200		200		207
74	Förskottsavgifter	580		580		580
76	Diverse kostnader; dub. funderstakt, medlemmar	430		434		445
79	Avskrivningar	13		13		14
85	Övriga kostnader	20		21		21
	Summa kostnader	20 799		21 325		21 948
	NETTOKOSTNADER	505		876		966
SAMMANSTÄLLNING						
	Inläst totalt					
	Kostnader direktonen	-20 862		-21 012		-21 559
	Kostnader mjölkförvaltningen	415		427		440
	Kostnader revision	20 789		21 325		21 948
	Kostnader energiföddgivning	143		145		149
	Inläst - kostnader	578		563		576
	Finansieringsgrad	1 063		1 448		1 554
	Avtäckningsgrad	58,4%		55,5%		55,3%
	Avtäckningskvot	-313		-315		-323
	Differens mot svåringskvoten på 1,5%	-1 376		-1 763		-1 877

Förutsättningar tillgägsbudget 2023

- 6,0 % index förändring av medlemstidna 63 kr/nyttare samt ökning med 50 personer/kommun

- 6,0 % index förändring (1 076 kr/1 332 kr)

Förutsättningar budget 2024

- 4,1 % index förändring av medlemstidna, 169 kr/nyttare

- 4,1 % index förändring (1 120 kr/1 387 kr)

Förutsättningar budget 2025

- 0,9 % index förändring av medlemstidna, 170 kr/nyttare

- 0,9 % index förändring (1 130 kr/1 400 kr)

Förutsättningar budget 2026

- 2,6% index förändring av medlemstidna, 175 kr/nyttare

- 2,6% index förändring (1 159 kr/1 436 kr)

Datum
2023-09-20

Beteckning
2023.1023-7

Handläggare:
Charlotte Leander
0435-78 24 20
Charlotte.leander@smfo.se

Direktionen för
Söderåsens miljöförbund

Budgetberäkning 2024 och flerårskalkyl

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att översända förslag till mål och budgetberäkning för år 2024 samt flerårskalkyl 2025-2026 till medlemskommunerna för samråd.

Direktionen beslutar att begära höjning av taxorna (timavgifterna) med 10% utöver index inom samtliga taxeområden.

Ärendet planeras tas upp för diskussion och ställningstagande på medlemssamrådet under oktober.

Sammanfattning

Miljöförbundet har vidtagit omfattande åtgärder för att kompensera för fördelnings-effekter av OH-kostnader kopplat till att Bjuv lämnat samarbetet inom förbundet. Dessa åtgärder påverkar myndighetsutövningen negativt och innebär att miljöförbundet markant reducerar tiden för skattefinansierad myndighetstillsyn, service till företag och privatpersoner, slutar besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), upphör med att medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få samt att upphör med att samverka med andra organisationer och myndigheter.

Trots vidtagna åtgärder kan inte en budget i balans eller som når överskottsmålet uppnås. Detta beror på flera samverkande faktorer utöver att Bjuv har lämnat och verksamheten krymper. Övergången till efterdebitering (som reducerar antalet avgiftsfinansierade timmar för verksamheter som tidigare årsdebiterats i förskott) samtidigt som taxan (timavgiften) generellt är underfinansierad, reducerar intäkterna jämfört med kostnaderna. Detta gör att trots verksamhetsåtgärder för att kompensera OH-kostnadsökningen inom det skattefinansierade området, blir den totala effekten ändå negativ.

Under rådande förutsättningar kommer förbundet inte att kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+313 tkr). Budgetberäkningen visar på ett underskott på 1 063 tkr vilket är 1 376 tkr under överskottsmålet.

Bakgrund

Oktober 2022 - Utredning om övergång till efterdebitering

Flera kommuner har vid medlemssamråd väckt frågan om "Rättviksmodellen". I Rättviksmodellen ligger fokus på att etablera en god dialog med de lokala företagen, vilket beskrivs ha resulterat i både effektivare tillsynsarbete och ett bättre företagsklimat. Modellen innebär också att avgifter debiteras i efterhand efter genomförd tillsyn och att det finns en transparens kring avgiftens beräkning.

Miljöförbundet har tagit frågan om den goda dialogen och efterdebitering till sig som utvecklingsområden. Direktionen beslutade på sammanträde 22 mars 2022, § 15 att ge förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa efterdebitering av tillsynsavgifter inom miljöbalkstillsynen. Utredningens resultat redovisades vid Direktionens sammanträde den 4 oktober 2022, § 51.

Av utredningen framgår att kommunala miljöförvaltningar har rätt att ta ut en avgift för sitt kontroll- och tillsynsuppdrag enligt taxa som beslutats av kommunfullmäktige. Huvuddelen av tillsynen faktureras genom efterdebitering efter utförda handläggningsåtgärder. Samtidigt för viss tillsyn på företag som är riskbedömda och som besöks regelbundet, är det möjligt och vanligt förekommande att i början av året ta ut en avgift i förväg som motsvarar den genomsnittliga tillsyn som utförs per år, så kallad årsavgift.

Från och med 1 januari 2024 ändras reglerna avseende livsmedelskontrollen och det är inte längre möjligt att ta ut avgifter i förväg. Miljöförbundet införde efterdebitering inom livsmedelskontrollen från den 1 januari 2023.

Även efterhandsdebitering av avgifter inom miljöbalkstillsynen är möjlig. Flera kommuner har redan gått över till efterdebitering inom miljöbalkens område. Detta för att möta efterfrågan på "Rättviksmodellen".

Utredningens rekommendation var att beslut tas om en övergång till debitering i efterhand också inom miljöbalkens område. Samtidigt lyfte utredningen fram, med erfarenheter från andra miljöförvaltningar som redan infört efterdebitering, att intäkterna riskerade minska jämfört med tidigare årsavgift.

Årsskiftet 2022/2023 - Bjuv lämnar miljöförbundet

Den 5 december 2022 fick miljöförbundet besked av övriga medlemskommuner att kommunerna var överens med Bjuv om att Bjuv lämnar miljöförbundet. Den 1 januari 2023 lämnade Bjuvs kommun det samarbete som funnits inom Söderåsens miljöförbund sedan september 2009.

Förändringen innebar att underlaget för en fjärdedel av förbundets uppdrag och omsättning försvann. Miljöförbundet behöver vidta åtgärder, antingen genom att öka intäkterna och/eller minska kostnaderna för att fortsatt kunna tillmötesgå kommunernas önskemål, leverera rättssäker myndighetsutövning och ha en ekonomi i balans.

Någon ekonomisk uppgörelse mellan Bjuv och övriga medlemskommuner har ännu inte slutförts. Detta gör att förbundets ekonomiska förutsättningar i den delen är oklara.

Personalvolymen behövde reduceras med 5 tjänster, motsvarande tillsynsuppdraget i Bjuvs kommun. Förändringar av personalvolymen påverkar miljöförbundets lönekostnader och intäkter, samtidigt som OH-kostnaderna endast påverkas i mindre omfattning då fem kommuner blir fyra.

Då OH-kostnader ska fördelas på färre timmar, medför detta att kostnaden att producera varje enskild tillsynstimme ökar. Detta skulle kunna kompenseras genom högre medlemsbidrag och höjda taxor (timavgifter). I annat fall måste andra åtgärder vidtas och andelen avgiftsfinansierade timmar öka och skattefinansierad tillsyn minska, det vill säga minska på service till företag och privatpersoner, sluta besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), upphöra med att medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få.

Maj 2023 – Handlingsplan för ekonomi i balans

Direktionen beslutade på sammanträdet den 9 maj § 34, om en handlingsplan för en ekonomi i balans.

Direktionen lämnade ett gemensamt yrkande på att punkterna tre (begäran om höjning av medlemsbidrag) och fyra (begäran om höjning av taxa/timavgift) i handlingsplanen skulle tas bort

Direktionen beslutade i stället att fördelningen av avgiftsfinansierad och skattefinansierad myndighetstillsyn skall ändras från ration 60/40 till 70/30. Syftet var att kompensera för en utebliven ökning av medlemsbidraget och för att taxorna (timavgiften) blev underfinansierade. Detta innebär att skattemedel subventionerar tillsynen mot enskild och att förbundets ekonomiska mål, att avgifter (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning, inte kan nås.

I planeringen av 2024 års verksamhet har förvaltningen anpassat verksamhets- och tillsynsplaneringen i enlighet med Direktionens beslut om förändrad fördelning av avgiftsfinansierad och skattefinansierad myndighetstillsyn. Detta innebär att miljöförbundet markant reducerar tiden för skattefinansierad myndighetstillsyn, service till företag och privatpersoner, slutar besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), upphör med att medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få. Även samverkan med andra organisationer och myndigheter reduceras eller upphör. I stället fokuseras resurserna i större utsträckning på arbetsuppgifter som genererar intäkter. Detta för att kompensera för uteblivna ökade intäkter som ett höjt medlemsbidrag annars skulle ge.

Vår/höst 2023 - Beslut om efterdebitering och taxa inom miljöbalkens område

Med stöd i resultatet från utredningen om efterdebitering och efter förankring på medlemssamråd den 28 oktober 2022, har förvaltningen arbetat vidare med förslag till taxa för efterdebitering inom miljöbalken.

Direktionen beslutade på sammanträde den 9 maj 2023 § 37 att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna att godkänna bifogat förslag om taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område. Taxan ligger nu för beslut i kommunerna under hösten 2023.

Höst 2023 - Lokalutredning samt besparingar och effektiviseringar

Inom ramen för handlingsplan för ekonomi i balans beslutades också om att göra en utredning av OH-kostnaderna, inklusive lokalutredning och föreslå besparingar eller effektiviseringar.

Utredning som avrapporteras till Direktionen på sammanträde den 26 september 2023 har inte visat på mer än marginella möjligheter för Söderåsens miljöförbund att minska sina OH-kostnader.

Beskrivning av ärendet

Direktionen ska för varje år fastställa mål och budgetram för nästkommande år. Innan beslut ska förslaget översändas till medlemskommunerna för samråd.

Budget 2024 och flerårsbudgeten är baserad på förslag till budgetram 2024 och flerårsbudget som antogs av direktionen 9 maj 2023 § 36.

I verksamhetsplaneringen och budgetarbetet inför 2024 följer förbundet direktionens beslut angående förändrad ratio med målsättning 70/30. Miljöförbundet planerar för minskad skattefinansierat myndighetsarbete och service. Verksamhetsmässigt styr miljöförbundet i stället personalresurser till timdebiterad tillsyn motsvarande en ökning på ca 1 200 tkr enligt de beskrivna scenarierna i handlingsplanen för en ekonomi i balans. Därmed uppnås målet med den beslutade förändringen.

Samtidigt genomför förbundet en övergång till efterdebitering inom miljöbalkens område. Erfarenheter från livsmedelstillsynen under våren och sommaren 2023 visar tydligt en nedgång i möjligheten att debitera alla genomförda tillsynstimmar, en risk som också utredningen om efterdebitering lyfte fram. Miljöförbundet måste därför budgetera för lägre intäkter inom detta arbetsområde. Ett bortfall motsvarande 1 250 tkr.

Ett ytterligare problem för att få en ekonomi i balans är att kostnaden för varje tillsynstimme har ökat då OH-kostnaden fördelas på färre totala timmar i verksamheten. Detta innebär att förbundet inte får betalt för hela kostnaden då taxan inte höjs i motsvarande grad, det vill säga att den är underfinansierad. Detta gör att även varje avgiftsfakturerad timme också delvis är skattefinansierad.

Miljöförbundet deltar i Miljösamverkans Skånes samarbete om användandet och utvecklingen av nyckeltal för miljöförvaltningar. Av arbetet framgår att Söderåsens miljöförbund i jämförelse med andra miljöförvaltningar arbetar effektivt och har en god hushållning med tillförda skattemedel. De nya verksamhetsmässiga förutsättningarna med en krympande verksamhet jämfört med tidigare, ger vid handen sämre förutsättningar för effektiviseringar. Det förefaller därför orealistiskt att förvänta sig att det finns möjlighet till effektiviseringar som skulle kunna lösa de ekonomiska utmaningarna.

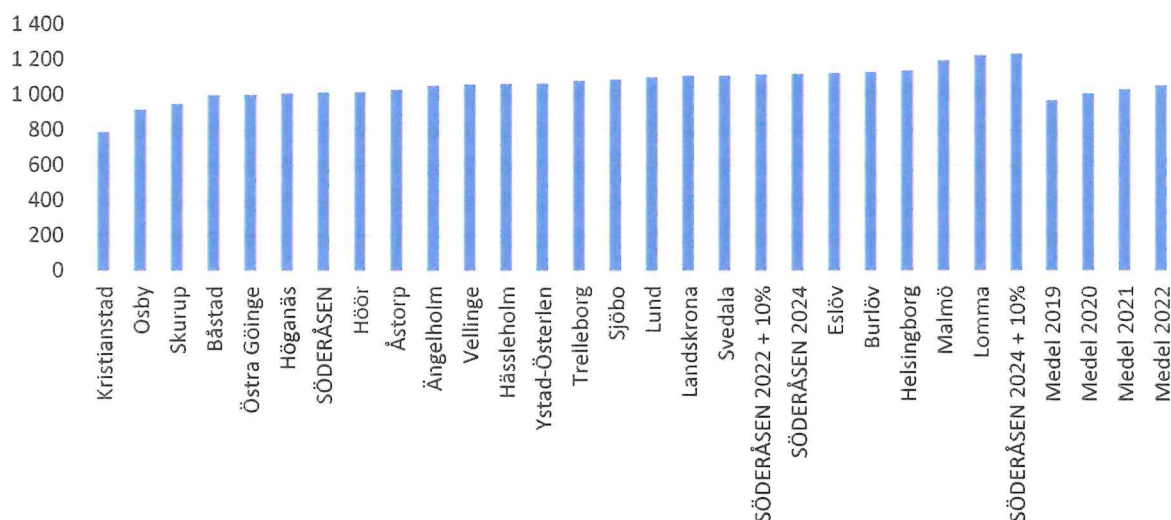
Handlingsplanens beräkningar visade på ett behov av att höja både medlemsbidrag och taxor (timavgift) med 6%. I ljuset av intäktsbortfallet kopplat till efterdebitering (utöver OH-kostnaden) bedöms taxorna i stället behöva höjas med 10% utöver index som kompensation. Då kan förbundet få en budget i balans som når överskottsmålet. Samtidigt ger detta inte ekonomiska förutsättningar att återgå till normal servicenivå när det gäller skattefinansierad myndighetsutövning, besvara plan- och bygglovsremisser eller prövningsremisser (t.ex. täktprövningar), medverka på plan- och lotsmöten och ge den service till kommunerna som de vill ha och förväntar sig få. För att kunna genomföra detta måste även medlemsbidraget höjas.

En höjning av taxan (timavgiften) med 10% utöver index år 2024 betyder en ökad timkostnad på 112 kr respektive 139 kr för miljö respektive livsmedel. Miljöförbundets timavgifter är låga jämfört med många andra miljöförvaltningar, särskilt inom miljöområdet. Inom livsmedelsområdet är, för miljöförbundets del, inställetiden/restiden inbakad i timpriset. Söderåsens miljöförbund är en av de miljöförvaltningar som har längst restid i genomsnitt i Skåne och därmed är det förväntat att timpriset inom livsmedel i jämförelse med andra kommuner är högre här.

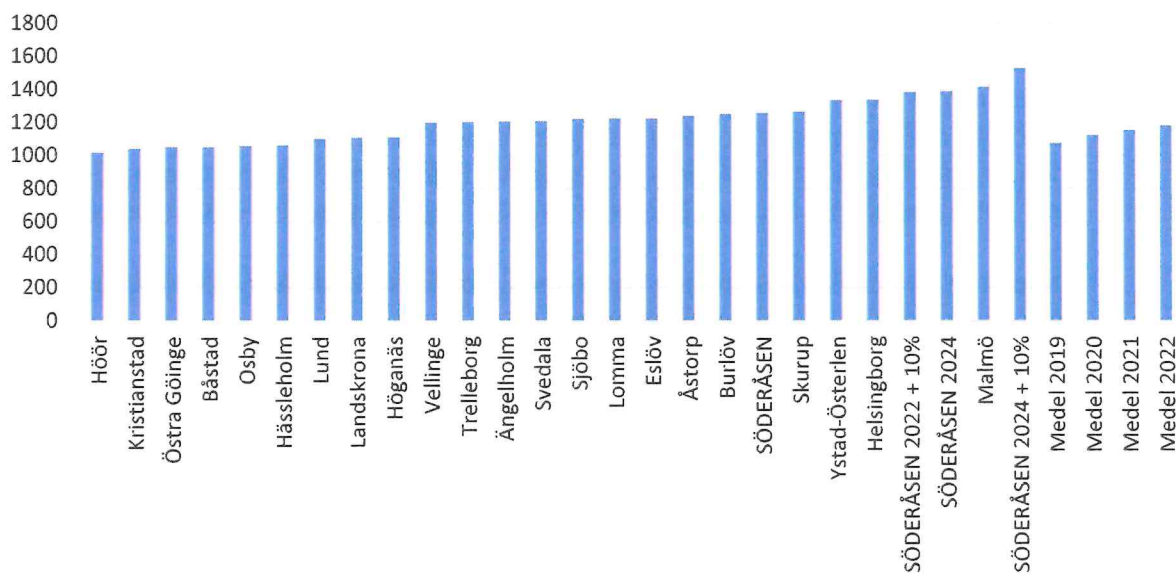
Med tanke på utgångsläget där förbundet har förhållandevis lågt timpris, kommer förbundet sannolikt inte bli kostnadsledande i Skåne även med kraftiga taxehöjningar. Därtill delar flera andra miljöförvaltningar miljöförbundets utmaningar med en övergång till efterdebitering och minskade intäkter. Därmed kan det framåt förväntas större höjningar av timavgifterna också i flera andra kommuner om inte kommunerna väljer att skattesubventionera timavgiften. I bilderna nedan framgår miljöförbundets timavgifter för 2022 i jämförelse med andra. Teoretiskt har också gjorts en jämförelse med utfallet om avgifterna hade varit 10% högre redan 2022 och var "normalavgiften" hamnar 2024 samt vad en höjning med 10% skulle innebära.

Observera att jämförelsen med övriga kommuner fortfarande är på 2022 års nivå och att dessa har två års höjningar framför sig.

Timtaxa miljöbalken 2022

Timtaxa livsmedel 2022

Övriga utmaningar/risker som förbundet ser inför år 2024 är att förbundet fortsätter att förlora kompetent personal. Övertaligheten efter att Bjuv lämnade förbundet var snabbt uttraderad, då fler anställda än den bedömda övertaligheten redan har valt att lämna förbundet. Här hänvisar man bland annat till att den omfattande reduceringen av skattefinansierad verksamhet, har varit ett skäl till att man vill lämna. Det vill säga att budgeten ställer höga krav på personalen att genomföra verksamheten med nya arbetssätt.

De mjuka värdena spelar en stor roll i detta. Stor del av yrkesstoltheten och arbetsglädjen försvinner när det inte finns ett ekonomiskt utrymme som ger möjlighet att vara del i ett större sammanhang och göra nytta genom att bidra till samhällsutveckling i kommunerna och ge stöd till företag och privatpersoner. Förbundet har inte råd med att medarbetare lämnar organisationen. Särskilt när förbundets budget vilar på en knivsudd eller värre, kan detta rendera ytterligare ansträngd ekonomi.

Därtill för verksamhetsår 2023 befaras dessutom ett stort ekonomiskt underskott som ska återtats inom tre år. Med de nuvarande ekonomiska förutsättningarna förefaller detta återtagande som omöjligt utan ett ägartillskott.

Övergripande mål för 2024

- Miljöförbundet skall verka för en hållbar utveckling, både i sin roll som stöd åt medlemskommunerna och i sin myndighetsroll
- Tillsynen skall vara riskbaserad och främst vara förebyggande
- Förbundet skall inom medlemskommunerna bedriva en effektiv, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. Verksamheten skall kännetecknas av kunskap, tydlighet och ett gott bemötande.

Mål för personal 2024

- Förbundet skall vara en arbetsplats där personalen trivs och känner stolthet över det vi presterar. Gemenskap, trygghet och arbetsglädje är grunden för ett gott arbete.
- Alla medarbetare skall ges möjlighet till utveckling.

Finansiellt mål 2024

- Avgifter (timtaxan) för kontroll och tillsyn ska uppnå full kostnadstäckning.
- Överskottmål på 1,5% av omsättningen.

Budgetram 2024

- Budgetram för 2024 beräknas på en omsättning av 20,9 mkr.
- Ökad K-faktor med 4,1 % (beräknad PKV index 2024)
- Medlemsbidrag med 169 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 4,1 % index taxeökning (1 120kr/1 387 kr)

Under rådande förutsättningar kommer förbundet inte att kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen för 2024 (+313 tkr). Budgetberäkningen visar på ett underskott på 1 063 tkr.

Budgetram 2025

- 0,9 % indexökning av medlemsbidrag, 170 kr/invånare, ökat invånarantal med 50 personer/kommun.
- 0,9 % index taxeökning (1 130 kr/1 400 kr)

Budgetram 2026

- 2,6 % indexökning av medlemsbidrag, 171 kr/invånare, ökat invånarantal med 100 personer/kommun.
- 2,6 % index taxeökning (1 159 kr/1 436 kr)

Inte heller för åren 2024 och 2025 beräknas miljöförbundet kunna nå sitt övergripande finansiella mål på 1,5 % överskott av omsättningen. Resultatet förväntas preliminärt uppgå till -1 448 tkr för år 2025 och -1 554 tkr för år 2026, vilket är 1 763 tkr respektive 1 877 tkr från överskottsmålet.

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att översända förslag till mål och budgetberäkning för år 2024 samt flerårskalkyl 2025-2026 till medlemskommunerna för samråd.

Direktionen beslutar att begära höjning av taxorna (timavgifterna) med 10% utöver index inom samtliga taxeområden för att möjliggöra en budget i balans.

Ärendet bör tas upp för diskussion och ställningstagande på medlemssamrådet under oktober.

Charlotte Leander
Miljöchef/förbundschef

Bilaga

Budgetberäkning 2024

Expediering

Beslutet skickas till: Medlemskommunerna